

SCHIZOFRENIA COMORBIDĂ CONSUMULUI DE SUBSTANȚE PSIHOACTIVE

Delia Coroian, Natalia Caraman

Conducător științific: Ion Coșciug

Catedra de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie, USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Schizofrenia este o tulburare psihică severă, asociată cu consumul de droguri, ceea ce modifică evoluția tipică a bolii. Comorbiditatea are implicații majore, vizând manifestările psihopatologice ale schizofreniei și compliance la terapie, motiv pentru care, necesită abordare specială și interdisciplinară. **Scop.** A analiza dacă există diferențe, privind debutul schizofreniei, caracteristicile psihopatologice și evoluția acestora în timp, aderența la terapie la consumatorii de droguri. **Material și metode.** Folosind baze de date validate științific NCBI (inclusiv PubMed), ScienceDirect (Elsevier) și CyberLeninka, a fost realizată o revizie narativă a literaturii științifice pentru anii 2015–2024. Criteriile de selecție includ relevanța limbii (atât engleză, cât și rusă), răspunsul terapeutic, simptomatologia și comorbiditatea. **Rezultate.** Studiile analizate privind comorbiditatea dintre schizofrenie și consumul de droguri (opioide, cannabis, catinone sintetice și substanțe psihoactive de tip „designer”) indică o vârstă medie mai precoce a debutului simptomelor schizofreniei la consumatori: $20,7 \pm 3,37$ ani, comparativ cu $23,9 \pm 9,3$ ani la pacienții fără istoric de consum. Intensitatea clinică a simptomelor și evoluția acestora în timp, diferă în funcție de forma schizofreniei, dar și de prezența consumului de substanțe. La pacienții comorbizi se remarcă o instalare mai lentă a simptomelor, dar și apariția farmacorezistenței secundare, ce impune strategii terapeutice complexe. **Concluzii.** Rezultatele confirmă impactul notabil al consumului de droguri asupra evoluției schizofreniei, accentuând necesitatea identificării precoce și monitorizării riguroase a pacienților comorbizi. Managementul terapeutic individualizat și prevenția consumului pot optimiza prognosticul pe termen lung. **Cuvinte-cheie:** schizofrenia, comorbiditate, consumul de substanțe psihoactive.

SCHIZOPHRENIA COMORBID WITH PSYCHOACTIVE SUBSTANCE USE

Delia Coroian, Natalia Caraman

Scientific adviser: Ion Coșciug

Department of Mental Health, Medical Psychology and Psychotherapy, Nicolae Testemițanu University, Chișinău, Republic of Moldova

Introduction. Schizophrenia is a severe mental disorder often associated with drug use, which modifies its typical evolution. The comorbidity has major implications for the psychopathological manifestations of schizophrenia and for schizophrenia compliance, and therefore requires a special interdisciplinary approach. **Objective.** To analyze whether there are differences in the onset of schizophrenia, psychopathological characteristics and their development over time, adherence to therapy in drug users. **Material and methods.** Using scientifically validated databases NCBI (including PubMed), ScienceDirect (Elsevier) and CyberLeninka, a narrative review of the scientific literature for the years 2015-2024 was conducted. Selection criteria included language relevance (both English and Russian), therapeutic response, symptomatology and comorbidity. **Results.** The analyzed studies on the comorbidity between schizophrenia and drug use (opioids, cannabis, synthetic cathinones and designer psychoactive substances) indicate an earlier mean age of onset of schizophrenia symptoms in users: 20.7 ± 3.37 years, compared to 23.9 ± 9.3 years in patients without a history of use. The clinical intensity of the symptoms and their evolution over time differed according to the form of schizophrenia and the presence of substance use. In comorbid patients, there is a slower onset of symptoms, but also the development of secondary drug resistance, which requires complex therapeutic strategies. **Conclusion.** The results confirm the significant impact of drug use on the evolution of schizophrenia, emphasizing the necessity for early identification and rigorous monitoring of comorbid patients. Individualized therapeutic management and prevention may improve long-term prognosis. **Keywords:** schizophrenia, comorbidity, psychoactive substances use.